

3. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ

Η εκδήλωση και οι συνέπειες της κρίσης (1929-1932)

✓ **Αφορμή:** η ξαφνική ραγδαία πτώση στο χρηματιστήριο της Ν. Υόρκης

✓ **Επιπτώσεις:**

α) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ

- ο διαδοχικές τραπεζικές πτωχεύσεις στις ΗΠΑ και απόσυρση των αμερικανικών κεφαλαίων από την Ευρώπη και ιδίως τη Γερμανία
- ο παγκόσμια μείωση της εμπορικής και βιομηχανικής δραστηριότητας
- ο αποδιοργάνωση του διεθνούς οικονομικού συστήματος και υποτίμηση της αγγλικής λίρας

β) ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ

- ο δραματική αύξηση της ανεργίας

γ) ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- ο αμφισβήτηση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας

- *Ενθαρρύνονταν η σταλινική Ρωσία και η φασιστική Ιταλία στο εξωτερικό, αλλά και οι οπαδοί τους στο εσωτερικό των δημοκρατικών χωρών της Ευρώπης και ενισχύονταν στην αντίθεσή τους κατά του φιλελευθερισμού.*
- *Στη Γερμανία το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Αδόλφου Χίτλερ αύξησε εντυπωσιακά τη δύναμή του. Ο Χίτλερ, με πρόσχημα την αντίθεση στον κομμουνισμό και ασκώντας βία κατά των αντιφρονούντων, ανακηρύχθηκε αρχικά «καγκελάριος» κι έπειτα, μετά από δημοψήφισμα το 1934, κατήργησε τη δημοκρατία και αυτοαναγορεύθηκε πρόεδρος του Ράιχ συγκεντρώνοντας όλες τις εξουσίες.*

Η κατάρρευση της ΚΤΕ

- *Στην ολοκληρωτική επικράτηση του ναζισμού συνέβαλαν:*
 - ο αποτελεσματικότητα της προπαγάνδας υπέρ του νέου καθεστώτος (Γκέμπελς)
 - ο αντιμετώπιση των προβλημάτων της οικονομίας και η δραστική μείωση της ανεργίας
 - ο βίαιη καταστολή κάθε αντίδρασης (Χίμλερ: αρχηγός της Γκεστάπο και των Ες- Ες).

- *Η επικράτηση του ναζισμού υπήρξε απειλή όχι μόνο για τη δημοκρατία, αλλά και για την παγκόσμια ειρήνη, αφού οι «Άρειοι» επεδίωκαν εδαφική επέκταση ανατολικά, για να εξασφαλίσουν τον απαραίτητο για την επιβίωσή τους «ζωτικό χώρο».*
- *Η ΚΤΕ αδυνατώντας να αναχαιτίσει τις εκβιαστικές πρωτοβουλίες των ισχυρών αυταρχικών δυνάμεων και να προωθήσει έναν γενικό αφοπλισμό, εξασθένησε δραματικά και κατέρρευσε.*